

JAN KAREL LENSTRA

‘Breng jongeren bij hoe het web werkt’

Jongeren zijn digitaal ongeletterd. Dat zegt Jan Karel Lenstra, voorzitter van een werkgroep bij de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Hij bracht advies uit en pleit voor beter informaticaonderwijs. ‘Het woord web komt nu niet eens in examentermen voor.’

Jongeren digitaal ongeletterd? Dat mag u uitleggen.

‘Kinderen en jongeren zijn heel handig in knoppen drukken, maar ze hebben vaak geen idee wat de gevolgen ervan kunnen zijn. Of hoe je je in de digitale wereld moet gedragen op gebied van veiligheid, privacy en intellectuele eigendom. In deze digitale wereld is digitale geletterdheid vereist. Je moet weten hoe iets functioneert. Als je een rotbericht naar iemand schrijft en je hebt er spijt van, dan kun je het weghalen van je laptop, maar ondertussen staat het wel op tienduizend andere plaatsen. Papier is geduldiger, maar het web is nog veel geduldiger. Dat moet je snappen. Je moet weten hoe zoekmachines werken, inschatten wat de waarde is van de gevonden informatie.’

Waarom is dat belangrijk?

‘Digitale geletterdheid heb je nodig om mee

te kunnen draaien in het bedrijfsleven en in de maatschappij. Het centrale element in het bedrijfsleven is niet meer de lopende band, maar de informatieverwerking. Een Schiphol-directeur zei laatst: ‘Als mijn monitor in de vertrekhal het niet doet dan wordt er over getwitterd.’ Een innoverend land is digitaal geletterd.’

U bent niet tevreden over het huidige informaticaonderwijs?

‘We werden benaderd door mensen uit de lerarenopleidingen van de Open Universiteit en de Nijmeegse Radboud Universiteit. Die zeiden dat het verkeerd gaat met het vak informatica. Toen het vak in het voortgezet onderwijs in 1995 werd ingevoerd, was het modern. Het aantal uren is in de loop van de tijd verruimd, maar de inhoud is gelijk gebleven. Het is volstrekt achterhaald. Tijdens de examens gaat het over projectmatig werken en naar je baas luisteren, niet over sociale netwerken en het web. Het woord web komt niet eens in de examentermen voor.’

Dat is toch een blamage?

‘Er wordt weinig aandacht aan informatica besteed. Het is een keuzevak dat door maar 5,3 procent van de leerlingen wordt gevolgd. Tendens: dalend. We zijn naar het ministerie van Onderwijs (OCW) geweest en ze zeiden:

‘We weten dat het vak niet deugt, maar verandering heeft even geen prioriteit.’ Ze steken hun geld in rekenen, taal, wiskunde en Engels. Dan is het geld op. Ze wilden wel een advies hebben over *21st century skills* zoals digitale geletterdheid. We spreken binnenkort weer over dit onderwerp met OCW.’

Wat moet er gebeuren?

‘Het moet van twee kanten komen. Het onderwijsveld wil het vak vernieuwen. Ze staan te popelen. Maar er moet ook een stimulering zijn van OCW om het vak te moderniseren. Zorg dat er daarnaast interactie is tussen informatica en de andere vakken op school. Er moet een nieuwe generatie docenten opgeleid worden met nieuwe vaardigheden. Laat hbo en universiteiten bij de opleiding ervan meer samenwerken. Het bordje van OCW is al vol, maar als het van overheidswege niet wordt gestimuleerd, moet het veld het zelf maar doen. In het Verenigd Koninkrijk lopen ze net als Nederland ook achter op dat gebied. De minister daar zei dat hij de vernieuwing aan het veld overliet. Hij vertrouwde meer op een chaotisch vernieuwingsproces dan op een formele moderniseringsprocedure.’ ■

Tekst: Walter Devenijns | Foto: KNAW